

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Reconversió industrial

Ho he dit diverses vegades i no em cansaré de repetir-ho: hi ha notícies que ens són presentades com a dolentes i que a mi em semblen bones. És el cas de la situació de crisi en la qual es troba una fàbrica espanyola d'armament, que ostenta el tí-

tol idíl.lic, reconfortant, d'Esperanza y Cía. Quin nom més encertat per a una fàbrica d'armes!

He llegit informació detallada del mal moment que travessa l'empresa en un article de Fèlix Badia publicat a *La Vanguardia*. Les dades que ens dona inclinen al pessimisme des del punt de vista empresarial. L'Esperanza y Cía va facturar 11.000 milions de pessetes l'any 1982 i, en canvi, només assolí la xifra de 2.000 milions el 1990. S'ha vist obligada a reduir gairebé a la meitat la plantilla de treballadors i diu que, actualment, té un passiu exigible de 1.800 milions. Alguna cosa hauran de fer...

El moment de màxima esplendor (el dels 11.000 milions de pessetes) va coincidir amb la fase forta de la guerra entre l'Iraq i l'Iran. Eren uns altres temps; en el ram de la firma les perspectives eren bones i podien respirar de gust.

Després, ens hem vist abocats a una crisi de caràcter mun-

dial. La distensió entre l'Est i l'Oest va produir-se de bursada, gairebé sense avisar, i els fabricants d'armament del país i de l'estranger foren els primers a queixar-se i assenyalar els perills del viratge històric. Poderoses empreses nord-americanes van expressar la seva preocupació i no costa gens d'imaginar-se com es devien sentir les indústries més modestes, com ara l'Esperanza y Cía. Per desgràcia sectorial, els esdeveniments han confirmat les seves aprensions.

I no és pas que s'hagin acabat les guerres ni les guerretes, perquè n'hi ha un munt, a diversos indrets del planeta. Però són guerres de pobre (encara que matin) perquè només cal veure'n escenes per televisió per adonar-se que els combatents van amb una sabata i una espadenya i utilitzen unes armes tronades, passades de moda i d'eficàcia, tot i que ells, a base de posar-hi voluntat, s'hi facin mal de veres.

Es veu de seguida que com a clients de fàbriques ambicioses, àvides de balanços brillants, són poca cosa, no es presten a fer-se'n il·lusions. En comptes d'evocar el nom de la fàbrica espanyola, més aviat fan pensar en misèria i companyia.

Però hi ha més que tot això. S'ha produït un cas escandalós

de competència deslleial, el de l'empresa italiana que ven models de plàstic que figuren tancs, canons, avions i, en general, armament pesat destinat a enganyar, una cosa que des del punt de vista de l'ètica industrial i mercantil és absolutament intolerable.

Al marge d'això, retornant al tema inicial, és bo de recordar que l'última cosa que es perd és l'esperança. Mai tan ben dit! Fèlix Badia afirma que l'empresa Esperanza y Cía està negociant un contracte amb *clients estrangers*, un dels quals podria concretar comandes per valor de 5.000 milions.

A més, ens assabentem que el president de l'associació de fabricants d'armes d'Espanya assegura que "el morter és una arma necessària, que té futur", un detall que ens descobreix que el morter deu ésser un producte típic, autòcton.

Jo, que veig aquest futur amb aprensió, proposaria d'estudiar la possibilitat de construir morters amb materials de broma, com ho han fet els italians. S'ha demostrat que tot es patxa, que hi ha compradors per a tot.

Pere Calders